

**VIHTI
TALOUSARVIO 2026 JA
TALOUSSUUNNITELMA
2027-2028**

**Rakentamis- ja
ympäristölautakunta**

3.8 Rakentamis- ja ympäristölautakunta

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	535 982	495 000	399 368	555 000					
MYYNITUTUOTOT	15 493	15 000	15 000	15 000					
MAKSUTUOTOT	520 220	480 000	480 000	540 000					
TUET JA AVUSTUKSET	269		368						
MUUT TOIMINTATUOTOT									
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN									
TOIMINTAKULUT	-1 337 975	-1 622 248	-1 485 695	-1 725 139					
HENKILÖSTÖKULUT	-740 670	-840 366	-783 163	-889 383					
PALKAT JA PALKKIOT	-612 863	-704 734	-660 226	-744 647					
HENKILÖSIVUKULUT	-127 806	-135 632	-122 937	-144 736					
PALVELUJEN OSTOT	-540 965	-716 374	-647 024	-737 885					
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-5 388	-10 100	-8 100	-11 400					
AVUSTUKSET				-20 000					
MUUT TOIMINTAKULUT	-50 953	-55 408	-55 408	-66 471					
TOIMINTAKATE	-801 993	-1 127 248	-1 086 327	-1 170 139					

(ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	KEHYS 2026	LTK 2026	KJ 2026	TA 2026
TOIMINTATUOTOT	532 066	495 000	399 368	395 000	555 000		
TOIMINTAKULUT	-1 292 709	-1 572 366	-1 435 813	-1 562 638	-1 663 963		
TOIMINTAKATE	-760 642	-1 077 366	-1 036 445	-1 167 638	-1 108 963		

Toiminnan kuvaus

Rakentamis- ja ympäristölautakunnan sitova toimintakate on talousarvioesityksessä: ulkoinen ja sisäinen - 1 170 139 €. Ulkoinen kehys on -1 167 638 € ja talousarvioesitys -1 108 963 €, alitus kehykseen nähden 58 675 €.

Rakentamis- ja ympäristöpalvelut -tulosalue koostuu kahdesta vastuualueen yksiköstä: rakennusvalvontapalveluista sekä ympäristöpalveluista. Ympäristölautakunnan tehtävänä on ohjata ja valvoa rakentamista, käsitellä ympäristöä ja rakentamista koskevat lupa-asiat sekä huolehtia ympäristön tilan seurannasta.

Ympäristölautakunnan alaisen toiminnan osalta merkittävimmät muuttujat ovat viime vuosina olleet tulojen kehityksessä. Rakennusvalvonnan tulot koostuvat lupamaksuista, joiden kehitystrendi on viime vuodet ollut pääasiassa laskeva. Koronapandemia heikensi tilannetta vuonna 2020, mutta vuonna 2021 rakentamisessa ja siten lupamaksuissa näkyi elpymistä. Vuonna 2022 tapahtui uusi notkahdus sodan alettua Euroopassa, mikä on muun muassa rakennusmateriaalien hintojen nousun vuoksi vaikuttanut merkittävästi rakennusalaan ja käynnistytävien hankkeiden määrään. Rakennusalan matalasuhdanteesta johtuen vuonna 2025 ei tulla saavuttamaan tavoitteita rakennusvalvonnan tulojen osalta. Tulojen näkökulmasta kehitystä on kuitenkin ennakoitu talousarviossa vuodelle 2026.

Ympäristövalvonnan tulot kertyvät niin ikään lupamaksuista, mutta niiden kehitys ei ole rakennusvalvonnan tavoin suhdanneriippuvaista. Tuloja muodostuu ympäristövalvonnassa myös valvontasuunnitelman mukaisesta valvonnasta.

Vuodelle 2026 laaditussa talousarvioesityksessä selkeää poikkeamaa vuoteen 2025 verratessa aiheuttavat seuraavat kohdat: suunnittelutarvealueiden ja poikkeamislupien sekä maisematyölupien siirto kaavoituksesta rakennusvalvontaan sekä palkkakustannusten vaikutukset. Tämän vuoksi rakennusvalvontaan esitetäänkin uutta vakituista rakennustarkastajan vakanssia. Rakennusvalvonnan tulojen näkökulmasta ennakoidaan suurempaa tulosta suhteessa vuoteen 2025.

Sekä ympäristövalvontaan, että rakennusvalvontaan esitetään yhtä kesätyöntekijää kolmeksi kuukaudeksi vuodelle 2026.

Tavoitteet

Helsingin seudun kasvukunta

TAVOITE		TOIMENPIDE JA KU- VAUS	MITTARI	LAADULLINEN MITTARI
Rakentamis- ja ympäris- tölautakunta	Asukasluku kasvaa	Turvata Vihdin pohjave- sien hyvä laatu ja riittä- vyys pitkäjänteisesti si- ten, että ne säilyvät käyttökelpoisina ja puh- taina sekä nykyisille että tuleville sukupol- ville.	Pohjaveden suojeļu- suunnitelmat valmiit Ohjeistus pohjavesialu- eilla toimiville teolli- suustoiminnoille.	Pohjaveden suojeļu- suunnitelmien laatimi- nen.

Ilmasto- ja ympäristötyö

TAVOITE		TOIMENPIDE JA KUVAUS	MITTARI	LAADULLINEN MITTARI
Rakentamis- ja ympäristölautakunta	Hiilidioksidipäästöt vähenevät	Vihdin kunta vähentää määrätietoisesti kasvi-huonekaasupäästöjä ja lisää uusiutuvan energian käyttöä siten, että kunnan toiminta ja koko alueen kehitys tukevat kansallisia ja kansainvälisiä ilmasto- ja energia-tavoitteita. Tavoitteena on edistää energiatehokkuutta, kestävästä liikumisesta ja vähähiilisiä ratkaisuja sekä vahvistaa kunnan roolia ilmastokestävän yhteiskunnan rakentajana yhdessä asukkaiden, yritysten ja sidosryhmien kanssa.	JETS liittymisen Uusiutuvan energian kuntakatselmus Päätös Hinku verkostoon liittymisestä	Vuonna 2026 Vihdin kunnan energia- ja ilmastotyön tavoitteena on vahvistaa paikallista elinvoimaa ja taloudellista kestävyyttä edistämällä resurssiviisaita ratkaisuja, jotka tuottavat säästöjä, tukevat alueellista kehitystä ja vastaavat ilmastotavoitteisiin. Uusiutuva energia, energiatehokkuus ja kiertotalous toimivat käytännönläheisinä keinoina, joilla parannetaan kunnan resurssien käyttöä, ohjataan investointeja järkevästi ja luodaan pohjaa pitkäjänteiselle kehitykselle.

Uudet vakanssit ja nimikemuutokset

Tulosalue	Nimike	Virka / toimi	Vakitui- nen / määrää- kainen	Alkamis-päivä- määrä	Kustan- nus/ vuosi	Vakanssin perustelut

Rakennusvalvonta	Rakennustarkastaja	toimi	Vakituinen 100%	1.1.2026 alkaen	58 000 €	Poikkeamis-, sijoitus ja maisematyölu-pien siirto kaavoitukselta rakennusvalvontaan, sekä jälkivalvonnan lisäys rakentamislain muutoksen myötä. Lisäksi kiinteistöveroselvitys lisättäisiin työnkuvaan.
Kesätyöntekijä/ympäristövalvonta ja rakennusvalvonta	Määräaikainen/3kkx2		3kkx2	1.6-30.8.2026	18 000 €	Tuetaan nuorten työllistymistä ja työkokemuksen saamista omalla alallaan.

Virkanimikemuutokset

Tulosalue	Toimenpide	Perustelu

Henkilöstöresurssointiin liittyviä - ei talousarvioon vaikuttavia muutoksia/tehostamistoimenpiteitä, joita on suunnitteilla/tulossa

Tulosalue	Toimenpide	Perustelu

Investoinnit

Rakentamis- ja ympäristölautakunnalla ei ole investointeja.

3.8.1 Rakentamis- ja ympäristöpalvelut

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	535 982	495 000	399 368	555 000					
TOIMINTAKULUT	-1 337 975	-1 622 248	-1 485 695	-1 725 139					
TOIMINTAKATE	-801 993	-1 127 248	-1 086 327	-1 170 139					

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Rakentamis- ja ympäristöpalvelut -tulosalue koostuu kahdesta vastuuyksiköstä: rakennusvalvontapalveluista sekä ympäristöpalveluista. Ympäristölautakunnan tehtävänä on ohjata ja valvoa rakentamista, käsitellä ympäristöä ja rakentamista koskevat lupa-asiat sekä huolehtia ympäristön tilan seurannasta.

Ympäristöpalvelut

Ympäristöpalveluiden tehtävänä on hoitaa kunnan ympäristönsuojelun valvonta- ja edistämistehtäviä, luonnonsuojelua sekä eräitä hallintosäännöllä määrättyjä tehtäviä. Ympäristöterveydenhuoltoa ja eläinlääkintähuoltoa hoitaa Länsi-Uudenmaan ympäristöterveys, ja ympäristöpalvelut valvoo palvelun järjestämissopimusta.

Vihdin kunta on hyväksynyt Länsi-Uudenmaan kuntien vesienhoidon yhteistyön vision ja strategian vuosille 2019-2026. Tavoitteena on parantaa vesien tilaa yhteistyön avulla, ja vesiensuojelua toteutetaan monivuotisia yhteishankkeina. Vuonna 2024 kunta sitoutui Siuntionjoen vesistöalueen kunnostushankkeeseen sekä Enäjärvipilotin jatkamiseen samoina vuosina esitetyllä rahoitusosuudella vuosiksi 2025–2030. Vihti on sitoutunut vuosina 2022–2029 edistämään Karjaanjoen valuma-alueen Lohikalat Karjaanjokeen 2030 -vesistövisiota ja rahoittamaan siihen liittyviä toimenpiteitä. Vuodelle 2026 esitetään lisäksi Mankijoen alueen vesistövisioon liittymistä.

Jätevesien käsittelyn viranomaisratkaisut työllistävät edelleen vuonna 2026, sillä haja-asutuksen jätevesijärjestelmiä saatetaan lainsäädännön vaatimuksia vastaaviksi tai toteutukseen haetaan lykkäystä tai poikkeamista ympäristönsuojelumääräyksistä. Neuvontapalvelun kehittämistarpeena tunnistettua ohjeistusten laatimistyötä jatketaan vuonna 2026. Lisäksi jatketaan valtuustossa laaditun LUMO-ohjelman mukaisia toimenpiteitä.

Ilmastotyötä jatketaan vuonna 2026. Vihdissä vauhditetaan tavoitteellista ilmastotyötä Kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelman (SECAP) pohjalta siten, että jokaisella palvelukeskuksella ja yksiköllä on toteuttamisvastuu. SECAP-suunnitelma sisältää tavoitteet, strategian ja vision; perus- ja seurantavuoden päästölaskennan; hillintätoimenpiteet ja niiden vaikuttavuuden arvioinnin; skenaariotarkastelut (vapaaehtoinen); riskien ja haavoittuvuuksien analyysin; sopeutumisen tilannekatsauksen ja sopeutumistoimet. Kunnan energiapuolen osaamista ja tärkeyttä korostaa vuoden 2025 keväällä palkattu kokoaikainen energia- ja ilmastoasiantuntija. Asiantuntijan avulla kunnassa edistetään energiatehokkuutta ja kuntien välistä yhteistoimintaa sekä eri rahoitusvaihtoehtojen hakemista. Lisäksi energia- ja ilmastoasioista tiedottaminen kuntalaisille ja yrityksille tehostuu.

Ympäristölupien käsittelyaika on Vihdissä saatu normalisoitua lisättyjen henkilöstöresurssien ansiosta. Ympäristövalvonnassa on käytössä sähköinen asiointijärjestelmä lupapiste.fi-palvelu, jolla lupahakemukset vastaanotetaan.

Ympäristöpalveluiden osalta palvelutuotantoa hoidetaan viiden henkilön voimin. Yksikössä työskentelee ympäristöpäällikön lisäksi neljä vakituista ympäristötarkastajaa. Sihteeripalvelut on hajautettu ja jaettu usealle toimistosihteerille. Lisäksi vuonna 2025 palkattu energia- ja ilmastoasiantuntija jatkaa työtä Vihdin kunnan energia- ja ilmastoasioiden edistämiseksi pitkäjänteisesti.

Kunta hoitaa itse kunnan ympäristövalvonnan tehtävät. Vuonna 2026 ympäristön valvonnan toimenpiteiden tavoitteet määrittelee uuden valvontasuunnitelman perusteella laadittava päivitetty valvontaohjelma.

Vihdin ympäristönsuojeluhankkeet ja käynnissä olevat monivuotiset projektit toteutetaan alueellisena yhteistyönä kuntien, Uudenmaan ELY-keskuksen ja Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n kanssa. Näitä ovat mm. Hiidenvesihanke, Lohikalat Karjaanjokeen -hanke, Elinvoimainen ja esteetön Siuntionjoki -vesistövisio 2030, Vihdin järvien seurantaohjelman toteuttaminen, osallistuminen Hiidenveden sekä Vihtijoen ja Siuntionjoen yhteistarkkailuseurantoihin (yhteistyössä kunnat ja tarkkailuvelvolliset laitokset). Lisäksi Siuntion latvajärvien pilottihanketta jatketaan. Ympäristönsuojeluavustukset esitetään otettavan käyttöön vuonna 2026.

Löytöeläinten tilapäisestä hoidosta vastaa Läntisen Uudenmaan Eläinsuojeluyhdistys ry, jonka kanssa kunta on tehnyt toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen. Ympäristöpalvelut koordinoi palvelun järjestämistä.

Ympäristönsuojelu ja -valvonta		TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	30.6.2025
Ympäristölupapäätökset	kpl	4	3	4	0	1	2
Maa-aineslupapäätökset	kpl	3	1	1	1	1	1
Vesilain mukaiset päätökset	kpl	0	0	0	0	0	0
Ympäristölautakunnan antamat määräykset	kpl	0	0	0	0	0	0
Rekisteröinnit	kpl	3	0	1	0	2	2
Hallintopakkoapäätökset	kpl	4	2	0	2	1	0
Viranhaltijapäätökset	kpl	23	24	15	25	21	12
Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeaminen	kpl	5	10	2	8	2	0
Lykkäys jätevesien käsittelyvaatimuksista	kpl	0	0	2	0	0	0
Vapautus vesijohtoon ja viemäriin liittymisvelvollisuudesta	kpl	1	2	5	5	3	1
Kirjalliset vireillepanot, ratkaistu	kpl	4	2	0	1	1	0
Lausunnot (rakennusvalvonta, kaavoitus)	kpl	0	0	0	120	62	25
Haittailmoitukset, saapuneet	kpl	185	117	63	60	92	55
Ylijäämämaiden lausunnot	kpl						10

Rakennusvalvontapalvelut

Rakennusvalvonnassa työskentelee johtavan rakennustarkastajan lisäksi kolme rakennustarkastajaa ja kaksi toimistosihteerä. Suunnittelutarvealueiden, poikkeamislupa-asioiden sekä maisematyölupien käsittelyt on siirretty kaavoituksesta rakennusvalvontaan. Rakennusvalvontaan esitetään uutta rakennustarkastajan vakanssia.

Rakennusvalvonnassa on käytössä sähköinen asiointijärjestelmä lupapiste.fi-palvelu, jolla lupahakemukset vastaanotetaan, sekä Trimble-sovellus, jota käytetään rakennuslupien käsittelyyn ja karttaohjelmalla.

Tulevalla talousarviokaudella rakennusvalvonnan paperiarkiston digitointityötä ja vanhojen rakennustietojen tarkistusta on tarkoitus jatkaa edelleen. Samalla paperiarkiston käyttö vähenee ja sähköinen piirustusarkisto helpottaa ja nopeuttaa sekä rakennuslupien käsittelyä että vanhojen lupapiirustusten toimittamista niitä tarvitseville. Lisäksi sähköinen arkisto tukee osaltaan ilmastotavoitteiden saavuttamista. Vuoden 2025 alusta voimaan tulleen rakentamislain myötä tarvitaan lisäkoulutusta rakennusvalvontaan myös vuonna 2026.

Rakennusvalvonta		TP2022	TP2023	TP2024	30.6.2025
Uudet rakennusluvut	kpl	106	26	122	53
Laajennukset ja muutokset	kpl	23	2	22	8
Katselmukset	kpl	543	2	502	227

